

ORGANIZACE A VEDENÍ RADIOELEKTRONICKÉHO BOJE VE VŠEVOJSKOVÉM BOJI

1. Organizace radioelektronického boje v divizi (pluku)

Cílem radioelektronického boje v divizi (pluku) je

- vyloučit možnost efektivního použití jaderných zbraní nepřítele;
- snížit efektivnost použití klasických prostředků ničení;
- zeslabit údernou sílu nepřátelských vojsk, narušit vzájemnou sladěnost v jejich činnosti a při použití palebných prostředků;
- zabezpečit činnost proti radioelektronickému průzkumu a ochranu systému řízení vlastních vojsk před rušením nepřítele.

Organizace radioelektronického boje zahrnuje plánování průzkumu, ničení a rušení radioelektronických systémů a činnost proti radioelektronickému průzkumu nepřítele, stanovení úkolů útvarům a jednotkám, které se podílejí na ničení a rušení objektů, organizaci řízení a součinnosti použitých sil a prostředků a kontrolu útvarů (jednotek) v plnění zadaných úkolů. Ochranu radioelektronických systémů řešíme při organizaci řízení vojsk a zbraní.

Plánování musí zabezpečit soulad úkolů průzkumu, ničení i rušení radioelektronických systémů a prostředků nepřítele se zámyslem boje a možnostmi použitých sil a prostředků a rovněž sladění úsilí druhů vojsk se silami a prostředky radioelektronického rušení.

Radioelektronický boj v divizi (pluku) organizuje náčelník štábu společně s náčelníky druhů vojsk a služeb na základě rozhodnutí velitele, nařízení štábu armády (divize) pro radioelektronický boj, dále na základě přidělených sil a prostředků radioelektronického boje a průzkumných údajů o radioelektronických systémech, objektech a prostředcích nepřítele.

Velitel divize (pluku) organizuje umlčování systému řízení nepřítele. Vyhodnocuje systém řízení nepřítele a určuje jeho zranitelná místa. Přijímá rozhodnutí pro použití palebných, speciálních prostředků a vojskových jednotek k narušení řízení. Určuje základní úkoly, síly a prostředky použité k narušení řízení, dobu a směry soustředění hlavního úsilí.

Při rozpracování zámyslu boje vymezuje velitel způsoby a prostředky umlčování systému řízení nepřítele. Ve svém rozhodnutí velitel pak určí důležité objekty, na které zasadit palebné a jaderné údery a při určování úkolů raketovým vojskům a podpůrnému letectvu bere v úvahu i požadavek ničení míst velení, spojovacích uzlů a skupin radioelektronických prostředků; určuje kdy, odkud, proti kterým silám nepřítele a ve kterém čase je třeba zabezpečit rádiové rušení.

Štáb divize (pluku) zpracovává veliteli nezbytné údaje pro přijetí rozhodnutí, v nich i údaje k narušení velení nepřítele; organizuje průzkum radioelektronických systémů a prostředků nepřítele a plnění všech opatření k narušení jejich provozu a k ochraně systému velení vlastních vojsk.

Před přijetím rozhodnutí velitele připravuje štáb na základě vyhodnocení radioelektronické situace návrhy k umlčení (ničení) prostředků velení nepřítele v průběhu boje. Návrhy obsahují: kdy a jaké objekty velení nepřítele budou ničit palebné prostředky; po které hranice (čáry), kdy a které spoje či prostředky budou nepřítele rušit, která terénní místa je nutné radiolokačně maskovat; na jakou dobu může být velení nepřítele narušeno.

Po přijetí rozhodnutí velitele a schválení návrhů upřesňuje štáb opatření k narušení velení a zakresluje je na mapě rozhodnutí. Zde vyznačí jen nejdůležitější objekty velení nepřítele, které budou ničit palebné prostředky, dále prostory rozmístění našich rušících prostředků a zóny rádiového spojení nepřítele.

Při posílení divize rušícími prostředky může štáb dodatečně zpracovat plán radioelektronického boje. V tomto plánu vyjádří základní úkoly přidělených rušících jednotek, prostory (čáry) jejich rozvinování, osy jejich přesunů v průběhu boje a dále radiolokačně maskované úseky.

Celkově řídí plánování radioelektronického boje náčelník štábu divize (pluku). Po přijetí rozhodnutí vydá pokyny k postupu plánování bojové činnosti; současně upřesní způsob a vedení boje s radioelektronickými systémy nepřítele a ochrany vlastních prostředků před průzkumem a rušením nepřítele.

Prímý vykonavatel a zpracovatel opatření radioelektronického boje u divize je starší důstojník operačního oddělení a u pluku zástupce náčelníka štábu.

Při organizaci boje s radioelektronickými systémy velení a navedení rozděljuje štáb divize jednotlivé objekty tohoto systému nepřítele mezi pluky 1. sledu, přičemž bere v úvahu, že část objektů ničí (ruší) síly a prostředky armády.

Plukům 1. sledu zpravidla připadá ničení objektů velení a navedení v pásmu jejich bojové činnosti do hloubky 6—8 km od čáry dotyku vojsk. V těchto pásmech pluky svými palebnými prostředky a jednotkami ničí velitelská stanoviště motorizovaných (tankových) praporů, brigád, dělostřeleckých oddílů, skupiny rušičů a radiolokační stanice průzkumu pozemních pohyblivých cílů k řízení dělostřelecké palby. Celkem počítáme, že na každý pluk 1. sledu případně ničit 4—6 objektů.

Divize může svými silami a prostředky ničit objekty velení a navedení rozmístěné v pásmu její činnosti v hloubce od 6—8 km do 20—25 km. V tomto pásmu může ničit velitelská stanoviště divize (2), brigád (2), raketových oddílů

(1—2), stanoviště navedení taktického letectva (1), spojovací uzly a skupiny rušičů nepřítele (4—5), radiolokační stanice pozemního průzkumu (1—2); dále může rušit hlavní VKV rádiové spoje protistojících vojsk nepřítele. Při uváděném rozdělení objektů v pásmu divize může ničit do 11—13 objektů velení a navedení a rušit do 20—26 hlavních VKV rádiových spojů.

Opatření k narušení systémů velení a navedení nepřítele předává štáb jako konkrétní úkoly a nařízení vojskům, silám a prostředkům přiděleným k vedení radioelektronického boje a útvarům divize, kterých se daná opatření týkají.

Vševojskovým útvarům úkoly REB určujeme bezprostředně rozhodnutím velitele a předáváme bojovými rozkazy a nařízeními (písemnými a ústními). Útvarům druhů vojsk a služeb úkoly REB dávají ústně a písemně odpovědní náčelníci.

Rušícím jednotkám stanoví úkoly rušení náčelník štábu divize nařízením. V tomto nařízení uvádí krátké závěry o nepříteli, o uskupení jeho radioelektronických prostředků, úkoly vlastních vojsk a jejich stanoviště velení, úkoly průzkumu a rušení rádiového spojení nepřítele; místa (čáry) hlavních, záložních a klamných prostorů rozmístění rušících jednotek, způsoby jejich přemísťování v průběhu boje, přehled zakázaných kmitočtů, způsob řízení a organizace součinnosti s rádiovými průzkumnými jednotkami a lhůty předávání hlášení.

V zájmu efektivního využívání sil a prostředků a k dosažení účinného rušení radioelektronických systémů v boji organizuje štáb divize úzkou součinnost všech sil a prostředků použitých k vedení radioelektronického boje.

2. Síly a prostředky motostřelecké (tankové) divize k vedení REB

K vedení radioelektronického boje má divize síly a prostředky průzkumu, palebné prostředky, vševojskové jednotky, dále podpůrné letectvo a přidělené rušičí jednotky.

Zprávy o elektronických systémech a prostředcích nepřítele získávají všechny síly a prostředky průzkumu, vševojskové průzkumné jednotky, motostřelecké a tankové jednotky, síly a prostředky vzdušného, dělostřeleckého, ženijního, rádiového a radiotechnického průzkumu.

Základní zůstává rádiový a radiotechnický průzkum. Podrobná a hluboká analýza získaných údajů o radioelektronických prostředcích nepřítele, spolu s vymezením vzájemných vazeb při jejich provozu, umožňuje rádiovému a radiotechnickému průzkumu určovat sestavu a provozní režim radioelektronických systémů nepřítele, stanovit prostory míst velení, analyzovat provoz systémů a vyhodnocovat radioelektronickou situaci.

Rádiový a radiotechnický průzkum divize vede rota rádiového a radiotechnického průzkumu divizního průzkumného praporu. Tato rota může vést rádiový průzkum do hloubky 30—40 km a radiotechnický do 60 km. Objekty průzkumu bude mít rota VKV rádiové a radioreléové spoje taktického stupně nepřítele a radiolokační stanice různého určení.

Všechny získané průzkumové údaje po prvotním opracování a vyhodnocování předává náčelníkovi průzkumu divize a staršímu důstojníkovi operačního oddělení. Je-li divize posílena jednotkami REB, tyto údaje dostávají i velitelé těchto jednotek.

Jednotky vševojskového a dělostřeleckého průzkumu plní úkoly zjišťování radioelektronických prostředků současně s plněním vlastních úkolů.

Raketové vojsko a dělostřelectvo divize se zúčastňuje ničení důležitých stanovišť a skupin radioelektronických prostředků.

Taktické rakety s klasickou tříštivou náplní a se zápalnou směsí používáme k ničení provizorně rozvinutých a slabě ukrytých míst velení divize, brigád, předsunutých stanovišť navedení letectva, spojovacích uzlů a dalších objektů velení a navedení, rozmístěných v hloubce od 8—10 do 25—35 km od čáry dotyku a dále k vyčerpání obsluh řídicích míst a ke znemožnění či ztížení provozu na zmíněných objektech.

Rakety s jadernou (speciální) náplní se používají k ničení obsluh a prostředků řízení hlavního a záložního (předsunutého) VS divize a divizního raketového oddílu nepřítele.

Dělostřelectvo divize (pluku) používáme k ničení objektů velení a navedení rozmístěných od 8—10 km od jeho palebného postavení. Jsou to velitelská stanoviště brigád, praporů a dělostřeleckých oddílů prvosledových jednotek, nejbližší uzly spojovacího systému, skupiny rušičů, radiolokační stanice průzkumu pozemních cílů a řízení palby dělostřelectva nepřítele.

Podpůrné letectvo umlčuje objekty velení a navedení umístěné hlouběji jak 6—8 km od linie fronty, slabě chráněné nebo nechráněné prostředky PVO, dále pohyblivé objekty — předsunutá stanoviště leteckých návodčích, radiolokační stanice vedení vzdušných cílů, spojovací uzly, retranslační radioreléové stanice, skupiny rušičů, zaměřovací stanoviště atd. Tyto objekty a prostředky ničí střelbou z kulometů a kanónů, raketami, tříštivotrhavými leteckými pumami a zápalnou směsí.

Motostřelecké (tankové) jednotky mohou přepadávat a ničit velitelská stanoviště raketových a dělostřeleckých oddílů, brigád a divizí 1. sledu a nejbližší uzly spojovací sítě divize. Využívají mezer mezi obrannými uzly nepřítele, pronikají do prostorů rozmístění míst velení a aktivní a nenadálou činností ničí objekty velení a navedení, zmocňují se a ničí radioelektronické prostředky, automobily a dokumenty. Skupiny hloubkového průzkumu při plnění obdobných úkolů vybírají samostatné radioelektronické prostředky a místa velení útvarů (jednotek) a ničí je pomocí léček a diverzní činností.

Prostředky rušení. K rušení provozu rádiových spojů nepřítele může být divize ve směru hlavního úderu armády posílena jednou rušící rotou VKV spojení, vyčleněnou z rádiového praporu REB typu „A“.

Rušící rota má ve své výzbroji šest rušičů typu R-330 A, příslušný počet VKV rádiových přijímačů s panoramatickými přístavky a další nezbytná zapisovací analyzační zařízení a analyzátory rádiového vysílání nepřítele.

Při selektivním režimu je rušící stanice R-330 A schopna po dobu 24 hodin rušit provoz dvou rádiových sítí na vzdálenost do 25 km; při přehradném režimu se ruší provoz rádiových stanic do vzdálenosti 12—25 km v kmitočtovém spektru o šířce 1,5 MHz v libovolném úseku (části) kmitočtového rozsahu rušící stanice.

Celkově může rušící rota rušit v selektivním režimu 12 VKV rádiových spojů nebo rušit v přehradném režimu VKV rádiové spoje v kmitočtovém spektru 9 MHz v libovolné části kmitočtového pásma stanice R-330 A.

K rušení VKV rádiového spojení velení a navedení taktického letectva nepřítele může být divizi přidělena jednotka (četa, rota) rušících stanic R-834P.

V útočném boji umísťujeme rušící stanice zpravidla ve vzdálenosti 2—6 km od čáry dotyku na směru hlavního úderu vlastních vojsk a z hlediska terénu na přivrácených svazích k nepříteli; v obraně je rozmísťujeme v hloubce hlav-

ního obranného pásma ve vzdálenosti 10—20 km od předního okraje na směrech činnosti hlavního uskupení nepřítel.

Motostřelecká (tanková) divize při vedení bojové činnosti bez jaderných zbraní a při vydělení výše uvedených sil a prostředků k narušení velení a navedení je schopna s použitím podpůrného letectva a rušících jednotek umlčet 11—15 objektů nepřítel na dobu 1,5 hodiny a zaručit provoz důležitých VKV rádiových spojů nepřátelské divize. Pluk 1. sledu může svými silami a prostředky umlčet 4—6 objektů (prostředků). Při použití jaderných zbraní můžeme nepřátelský systém velení a navedení narušit na mnohem delší dobu.

3. Vedení REB ve střetném a útočném boji

Za přesunu při předpokládaném střetném boji, kdy budou nepřátelská i vlastní vojska v pohybu, budeme k velení využívat především VKV rádiové spojení. Přitom se bude nepřítel snažit využitím vzdušného radiolokačního a pozemního rádiového a radiotechnického průzkumu vyhledávat naše vojska, bránit jim v organizovaném přesunu a předcházet je v rozvinování.

Vzhledem k tomu je nutné, zvláště při dokončování přesunu, velmi pečlivě dodržovat všechna opatření rádiového a radiotechnického maskování vojsk: přesunovat vojska po osách skýtajících přírodní maskování, rádiem předávat pouze krátké signály za zastávek, přísně dodržovat režim zákazu vysílání atd. Za přesunu bude většinou radioelektronická situace nejasná, ve štábu divize bude zřejmě nedostatek údajů o radioelektronických objektech a místech velení nepřítel.

Proto je potřebné za přesunu pečlivě odposlouchávat pracující nepřátelské rádiové stanice a hned v začátku při rozvinování předvojů nebo předsunutého odřadu divize organizovat rádiový a radiotechnický průzkum a zabezpečit příjem údajů od armádního prostředku průzkumu. V zájmu tohoto úkolu se musí průzkumné a rušící jednotky přesunovat při očekávání střetného boje za plukovními předvoji nebo společně s předsunutým odřadem divize a být připraveny a okamžitému rozvinování.

Na začátku rozvinování vojsk ke střetnému boji je důležité co nejrychleji rozvinout rušiče na vybraných čarách a zahájit rušení nepřítel ještě před rozvinováním jeho vojsk do bojových sestav.

Prostory rozmístění rušících jednotek se zpravidla vybírají na terénních dominantách pod nimiž se přesunují nepřátelská vojska a které umožňují rozvinovat směrové antény, maskování a ukrytí rušících stanic.

Včasné zahájení rušení ztíží nepříteli řízení vojsk při jejich rozvinování a zvláště řízení útvarů palebných prostředků a může způsobit znemožnění palebné přípravy nepřítel. Vzhledem k tomu, že střetný boj probíhá vždy rychle a za nejasné radioelektronické situace, kdy zpravidla nebudeme znát potřebné údaje o VKV rádiových spojkách nepřítel, je vhodné organizovat tzv. širokopásmové (přehradné) rušení. Tímto způsobem docílíme narušení rádiového spojení nepřítel v širokém spektru a tím i znemožnění využívání tohoto druhu spojení v celém uskupení vojsk nepřítel. Současně s rušením vedeme intenzivní rádiový a radiotechnický průzkum. Odhalená nepřátelská místa velení divizí a útvarů pozemních vojsk, stanoviště řízení a navedení taktického letectva, rušící stanice i RLS průzkumu pozemních cílů ničíme (umlčujeme) dělostřelctvem a podpůrným letectvem.

Úspěch střetného boje do značné míry závisí na tom, jak se našim vojskům podaří ničit a rušit radioelektronické objekty a systémy zabezpečující použití palebných prostředků a tankových útvarů. Proto je potřebné tyto zjišťovat ještě na dalekých přístupech a při jejich přiblížení a rozvinování zahájit ihned na ně palbu a intenzivní rušení.

V útočném boji divize (pluku) bude hlavním cílem radioelektronického boje: narušení velení útvarů palebných prostředků, podpůrného letectva a vojsk 1. sledu bránícího se nepříteli; narušení součinnosti vojsk s palebnými prostředky a ztížení rádiového a radiotechnického průzkumu nepříteli. K dosažení tohoto cíle se musí rádiové průzkumné jednotky a rušící jednotky divize za útoku přesunout k čáře dotyku ještě před přemístěním dělostřelectva a mostostřeleckých (tankových) útvarů. Průzkumné jednotky se přesunují k čáře dotyku, ve vzdálenosti 2—4 km se rozvinují do bojových sestav a zahajují průzkum pracujících radioelektronických prostředků nepříteli. Současně organizujeme spojení s průzkumnými jednotkami vojsk, jež vedou v daném směru dosavadní činnost. Velitelé nových průzkumných jednotek od nich přebírají všechny dosud známé údaje o radioelektronických systémech, způsobech organizace velení a o zvládnutostech provozu jednotlivých nepřátelských prostředků.

Při vedení útoku divize z dotyku s nepřitelem, budou už průzkumné jednotky mít údaje na základě vlastní činnosti.

Při útoku vojsk divize bez použití jaderných zbraní zaujímá rušící jednotka své bojové postavení na směru hlavního úderu divize a soustřeďuje své úsilí na rušení rádiového spojení nepříteli na úseku průlomu. Přitom rušící stanice umísťujeme co nejbližší k čáře dotyku a na křídlech bojové sestavy útočících vojsk. Stanoviště rušičů vybíráme za vrcholky kopců, výšin a jiných přírodních úkrytů; staniční antény rozvinujeme na vrcholcích dominant.

Při útoku vojsk z vyčkávacího prostoru se rušící jednotka přesune do stanoveného prostoru předem a je připravena zahájit rušení ještě do zahájení přesunu vojsk z vyčkávacího prostoru a do zahájení palebné přípravy. V zájmu maskování vojsk v době jejich přesunu můžeme vést přehradné rušení nepřátelských rádiových průzkumných stanovišť od zahájení přesunu a se zahájením palebné přípravy a útoku vojsk — rušení rádiového spojení dělostřeleckých útvarů (jednotek), sítí navedení taktického letectva a rádiových spojů mechanizovaných (tankových) útvarů a jednotek nepříteli na úseku průlomu.

V průběhu palebné přípravy současně s rušením provozu spojovacího systému nepříteli ničíme raketovými a dělostřeleckými prostředky i podpůrným letectvem zjištěná místa velení, spojovací uzly a RLS průzkumu pozemních cílů a velení dělostřelectvu. Přitom síly a prostředky pluků 1. sledu ničí velitelská stanoviště praporů a dělostřeleckých oddílů RLS průzkumu pozemních cílů středního dosahu a síly divize a podpůrné letectvo — velitelská stanoviště divize, oddílů raket, brigád 1. sledu, stanoviště navedení letectva a důležité spojovací uzly nepříteli.

Pod ochranou palebné přípravy se budou útvary 1. sledu divize rozvíjet z pochodových do předbojových a bojových sestav a útočit na nepříteli. V tomto období je důležité neutralizovat úsilí pozemního radiolokačního průzkumu nepříteli, což můžeme dosáhnout ničením zjištěných RLS dělostřelectvem a maskováním přesunu vlastních vojsk. Radiolokační stanice ničíme ještě do přiblížení našich vojsk na jejich dosah. Jestliže se to nezdaří, pak je ničíme v průběhu palebné přípravy.

Radiolokační maskování vojska dosahují: výběrem pochodových os v radio-

lokačním stínu s využitím lesů, křovin, budov a jiných místních předmětů a použitím koutových odrazečů — v místech, kde musí jít vojska přes odkryté části terénu.

Při překonávání zabezpečovacího pásma nepřítele předsunutým odřadem a útvary 1. sledu vede divize a pluky intenzivní průzkum, především rádiových spojů průzkumu, řízení minových výbušných a fugasových zátarasů, a rovněž rádiových spojů radiolokačního průzkumu se štáby. Ve této době je vhodné rušit pouze spojovací systémy jaderných minových zátarasů a minových výbušných zátarasů. Ostatní zjištěné rádiové spoje mají druhořadý význam; je třeba brát v úvahu, že nepřítel může podle činnosti a rozmístění rušící jednotky zjistit směr hlavního úderu útočící divize.

Po překonání zabezpečovacího pásma se divizní útvary přiblíží k přednímu okraji prvního pásma obrany, které se budou vojska snažit překonat zchodu. Nepřítel se přitom bude snažit zjistit směr hlavního úderu našich vojsk a zmařit útok protipřípravou. Za této situace vystupuje do popředí potřeba plné bojové schopnosti a připravenosti sil a prostředků REB k rušení VKV rádiového spojení raketových a dělostřeleckých útvarů a navedení taktického letectva. Při zachycení rádiového provozu s povely dělostřelectva je potřebné proti němu ihned zahájit intenzivní přehradné rušení. Zjištěné rádiové spoje navedení taktického letectva rušíme úzkopásmově (selektivně). Zjistí-li průzkum do zahájení útoku velitelská stanoviště a RLS dělostřeleckých útvarů, pak je ničíme na začátku palebné přípravy; zjištěná předsunutá stanoviště řízení letectva ničí podpůrné letectvo bombardováním a údery raket.

Na začátku útoku s příchodem vojsk k přednímu okraji prvního pásma obrany můžeme přehradné (šírokopásmové) rušení dočasně přerušit, aby mohli velitelé pluků řídit své podřízené velitele při organizování palebných přepadů jednotek, při boji o přední okraj a při boji o postavení praporů 1. sledu.

Po palebných přepadech na místa velení a spojovací uzly bude nepřítel přinucen přemístit řadu svých velitelských stanovišť do nových prostorů a přenést těžiště spojení z radioreléového na rádiové. Právě toto období nesmíme promeškat. Rušící jednotka musí ihned zahájit rušení rádiového spojení velení útvaru (jednotek) pozemních vojsk a dělostřelectva nepřítele s cílem nedopustit využití tohoto spojení.

Při rozvíjení útoku vojsk v hloubce nepřátelské obrany pokračuje jednotka v rušení důležitých rádiových spojů nepřítele, přičemž používá dle potřeby přehradné (šírokopásmové) i selektivní (úzkopásmové) rušení. Po dokončení průlomu prvního pásma obrany se rušící prostředky přemísťují vpřed, do prostorů výhodných k vedení rádiového průzkumu spojení vojsk druhého sledu a k případnému rušení rádiových spojů protiúderného uskupení nepřítele. Se zahájením palebné přípravy protiútok se všechny rušící prostředky znovu přeladují na rádiové spoje velení dělostřelectvu a navedení taktického letectva nepřítele.

K rozvíjení útoku bude velitel divize zasazovat 2. sled nebo zálohu. Přitom hlavní úsilí radioelektronického boje soustředí k zabezpečení skrytého přesunu těchto sil na čáru zasazení a k narušení řízení palebných prostředků protistojícího nepřítele. Zjišťujeme a ničíme RLS průzkumu pozemních cílů a rušíme především rádiové spoje, jež zabezpečují přenos průzkumných informací a rozkazů palebným prostředkům a přicházejícím zálohám nepřítele. Rušící prostředky proto rozvíjíme v blízkosti čáry zasazení 2. sledu a podle nařízení velitele divize intenzivně rušíme nepřátelské spoje.

V průběhu útoku dochází často k násilnému překonávání vodního toku. V takovém případě je vhodné včleňovat jednotky průzkumu a rušení do předsunutých odřadů nebo předvojů, aby se mohly včas rozvinout [ještě do příchodu hlavních sil k řece], organizovat průzkum a být připraveny zahájit rušení při boji o vytvoření předmostí. Přitom je potřebné rušit hlavně rádiové spoje dělostřelectva, letectva a útvarů (jednotek), které brání vodní překážku.

Divizní ženijní útvary a jednotky spolu s přepravovanými útvary organizují vhodné maskování úseků přepravy s cílem oklamat a dezinformovat vzdušný i pozemní radiolokační a tepelný průzkum nepřítele. K tomu použijeme imitační masky, vytvořené koutovými odražeči a různými maskovacími clonami; jindy pomocí koutových odražečů a rušících stanic SPO-10 (přidělených divizí) vytváříme klamná místa přepravy. Kromě toho organizují ženijní jednotky a útvary 1. sledu divize radiolokační maskování odkrytých úseků přesunu vojsk k místům přepravy.

V průběhu útoku budou vojska divize často přecházet k pronásledování, obklíčování a k ničení obklíčených vojsk nepřítele. Při pronásledování bude hlavním úkolem rušící jednotky rušení rádiového provozu zadních vojsk nepřítele a jeho hlavními silami a spojení k navedení taktického letectva na pozemní cíle. K tomuto je potřebné včleňovat rušící jednotku do pronásledujících útvarů 1. sledu divize. Rušit je vhodné za jízdy a nebo z místa, přemísťováním stanic po etapách od jedné terénní dominanty k druhé.

Při obklíčení nepřítele je především potřebné ničit místa velení a rušit spoje uvnitř obklíčeného uskupení a jeho spojení s nadřazeným štábem. K tomu je nezbytné po dokončení obklíčení pokračovat v rušení rádiového spojení obklíčených vojsk; u vojsk, vyváděných z hloubky k prorážení kruhu obklíčení budeme rušit jak jejich spojení, tak i spojení od nich s obklíčenými vojsky. Jestliže se obklíčená vojska budou snažit sama probít z kruhu obklíčení, pak je potřebné rozmístit rušiče na bocích úseku prorážení a rušit rádiové spoje velení dělostřelectvu, podpůrnému letectvu a u prorážejících vojsk.

Při ničení obklíčených vojsk nepřítele se rušící prostředky soustřeďují na směr hlavního úderu našich vojsk. Rušení rádiového spojení obklíčených vojsk je vhodné zahájit na začátku palebné přípravy. Přitom věnujeme zvláštní pozornost rušení spoju tankových a dělostřeleckých útvarů a jednotek nepřítele.

4. Vedení REB v obraně

Základním cílem radioelektronického boje v obraně je dezorganizace velení raketovým a dělostřeleckým útvarům (jednotkám), podpůrnému letectvu a vojskům prvního sledu nepřítele na směr jeho hlavního úderu a ztížit nepříteli radioelektronický průzkum při zjišťování sestavy našich vojsk, obranných objektů a bojové techniky.

Při ničení nepřítele na dalekých přístupech k obrannému pásmu je prvořadým úkolem rádiového a radiotechnického průzkumu všemi prostředky divize zjistit bojovou sestavu nepřítele, směr jeho hlavního úderu, existenci a rozmístění prostředků jaderného napadení, tanků a dělostřelectva, prostory velitelských stanovišť a další důležité radioelektronické objekty; zjišťujeme rovněž způsoby organizace rádiového spojení a rozvinování radiolokačních stanic nepřítele. K úspěšnému plnění těchto úkolů se divizní prostředky rádiové a radiotechnického průzkumu a průzkumné prostředky přidělené rušící roty rozvíjejí v zabezpečovacím pásmu a vedou nepřetržitý průzkum.

Při přibližování k zabezpečovacímu pásmu se bude nepřítel snažit pomocí vzdušného průzkumu letouny s RLS bočního vyzařování a pozemním rádiovým a radiotechnickým průzkumem odhalit obranný systém našich vojsk, určit rozmístění prostředků jaderného napadení, tankových útvarů a míst velení, zjistit systém rádiového a radioreléového spojení našich vojsk. Proto musíme vojska a všechny důležité vojenské objekty a místa velení pečlivě maskovat před vzdušným radiolokačním průzkumem a rádiový a radioreléový provoz zkrátit na minimum.

Po přiblížení nepřitele k zabezpečovacímu pásmu se na základě rozkazu velitele divize prostředky rušící roty společně s ochrannými jednotkami a s dělostřeleckým útvarem (jednotkou), vyčleněnými k vedení boje s nepřitelem na dalekých přístupech k obraně, přemísťují vpřed a zaujmají bojová postavení v zabezpečovacím pásmu nebo v prostoru bojového zajištění. V závislosti na zjištění rádiového spojení, kterým se předávají průzkumové informace a údaje k řízení přibližujících se vojsk, ruší se tyto úzkopásmovými poruchami (selektivním rušením); současně se ruší rádiový provoz navedení letectva.

V dalším rušící prostředky, v závislosti na postupném odchodu jednotek a útvarů bránících zabezpečovací pásmo, ruší provoz nepřitele z krátkých zastávek a za pohybu. Přemísťují se do bojových prostorů pluků 1. sledu divize, kde zaujmají svá základní postavení s úkolem zahájit rušení při protipřípravě divize a útoku hlavních sil nepřitele. Přitom se stanice k rušení rádiového spojení útvarů pozemních vojsk umísťují jak před úsekem, tak i na bocích pravděpodobného směru hlavního úderu nepřitele a stanice k rušení rádiového spojení navádění taktického letectva v hloubce obrany.

Se zahájením protipřípravy organizují všechny divizní prostředky rádiového a radiotechnického průzkumu intenzivní průzkum provozu rádiových, radioreléových a radiolokačních stanic nepřitele, především těch, jež zabezpečují velení raketovým útvarům, dělostřelectvu a taktickému letectvu, dále zjišťují místa velení a navedení letectva. Všechna zjištěná místa velení brigád, raketových a dělostřeleckých oddílů, i RLS velení dělostřelectvu okamžitě ničíme palbou divizního dělostřelectva. Divizní velitelská stanoviště nepřitele ničíme raketaми s jadernou (speciální) náplní nebo letectvem; zjištěné rádiové spoje rušíme jen do zahájení protipřípravy, aby v jejím průběhu nebyl rušen provoz našich vojsk. Rušení můžeme obnovit ke konci této protipřípravy, abychom ztížili nepříteli odvetný palební úder.

V průběhu odrážení nepřátelského útoku úsilí rušících sil a prostředků soustředíme na rušení rádiových spojů tankových, motorizovaných a dělostřeleckých útvarů (jednotek) prvního sledu hlavního uskupení nepřitele, velení a navedení jeho taktického letectva. Jestliže nepřítel útočí s použitím jaderných zbraní, pak přednostně rušíme rádiové spoje velení prostředků jaderného napadení.

Současně brání se vojska přijímají opatření k ochraně důležitých vojenských objektů — mezi nimi i míst velení — před vzdušným a pozemním radiolokačním průzkumem a rádiových spojů před rušením. V důsledku toho, že bude při přechodu do útoku u nepřitele základním prostředkem velení vojskům rádiové spojení, stane se v tomto období hromadné VKV rušení důležitým prostředkem oslabení síly jeho úderu. Proto je budeme rušit všemi stanicemi, které budou toho času u divize. Při tom je výhodné použít přehradné (šírokopásmové) rušení.

V průběhu rozvíjení útoku se bude nepřítel snažit zasazením do boje svých

druhých sledů a záloh zvyšovat svou údernou sílu a probít se tak naší obranou do hloubky. Zde bude důležité systematické rušení rádiových spojů velení dělostřelectvu a letectvu, narušení spojení s útvary a v útvorech, zasazovaných k rozvíjení útoku.

Bránící se vojska budou všemi silami držet zaujaté čáry a silnými palebnými údery a protiúderem se budou snažit zničit vklíněná vojska nepřítele a udržet postavení.

Mezi nejdůležitější nepřátelské objekty, které musíme co nejspolehlivěji ničit palebnými údery, patří velitelská stanoviště divízi, brigád, raketových a dělostřeleckých oddílů a stanoviště velení a navedení letectva.

V období přípravy a vedení protizteče má velký význam maskování přesunu druhého sledu na čáru zasazení a vyvádění dělostřelectva do palebných postavení před radiolokačním průzkumem nepřítele. K splnění tohoto cíle ještě před zahájením přesunu vojsk pečlivě vybíráme pochodové osy v radiolokačním stínu a úseky mimo něj maskujeme. Zvláště pečlivě maskujeme mosty, paseky, křižovatky silnic a čáry rozvinování vojsk.

Se zahájením protiútku divize rušící prostředky soustředíme na rušení rádiových spojů vojsk nepřítele, na které vedeme protizteč, na jejich dělostřelectvo a tanky. Přitom se rušící prostředky snaží do zahájení protizteče přemístit na křídla (boky) vojsk, aby zamezily rušení rádiového spojení vlastních vojsk. Jestliže to není možné, pak se rušiče umísťují v předsunutých prostorech a směřují své antény k nepříтели. Zahájení rušení bude časově shodné s údery taktických raket, letectva a dělostřelectva na vojska, místa velení a další radioelektronické objekty nepřítele a se zahájením protizteče vojsk. Jindy může být výhodné rušit pouze v začátku protizteče a to pouze dělostřelectvo, tankové jednotky a letectvo s tím, aby nebylo rušené rádiové spojení vlastních vojsk.

Abychom dosáhli nepřetržitosti efektivního rušení v průběhu protizteče a při udržení obrany, využíváme rušící prostředky po sledech: část rozvinutých rušících stanic ruší na jedné čáře, a část rušičů je v pohotovosti a přesunuje se za vojsky vpřed k rušení z druhé čáry. Přitom, jestliže dojde k obklíčení vklíněného uskupení nepřítele, pak mohou vpředu rozmístěné prostředky rušit rádiové spojení před frontou a rušiče umístěné v první čáře — rádiové spojení obklíčených vojsk.

Podaří-li se nepříтели obklíčit uskupení vojsk divize, potom jak obklíčené síly a prostředky REB, tak i prostředky mimo obklíčení organizují rušení rádiových spojů velení raketovým útvarům, letectvu, dělostřelectvu a skupin nepřítele, které se snaží o proražení obrany našich obklíčených vojsk. Přitom rušící prostředky rozmísťujeme tak, aby mohly bez přemístění rušit nepřítele jak při jeho palebné přípravě, tak i při útoku jeho vojsk v libovolném směru.

Při přípravě a vedení boje k probití se z obklíčení všechny rušící prostředky se skrytě přemísťují k úseku probíjení a jsou v pohotovosti rušit provoz rádiových spojů nepřítele bránícího zmíněný úsek. Čas zahájení rušení stanoví velitel divize (pluku) v závislosti na situaci. Většinou bude totožný se zahájením palebné přípravy vojsk.

5. Zvláštnosti REB při činnosti vojsk v horách

Organizace a vedení radioelektronického boje při činnosti vojsk v horách jsou v zásadě shodné s činností v běžných podmínkách. Přesto však je nutné brát v úvahu některé konkrétní zvláštnosti, např. terénní podmínky, rozdílné

způsoby vedení bojové činnosti vojsk, rozdílů v šíření elektromagnetických vln a používání radioelektronických prostředků a podmínky práce obsluh těchto prostředků.

Při vedení bojové činnosti v horách soustředíme úsilí REB na směrech, dostupných (vhodných) pro činnost hlavního uskupení vojsk. Při činnosti vojsk na izolovaných směrech síly a prostředky REB přidělené divizi používáme decentralizovaně, na jednotlivých směrech činnosti vojsk.

Nutnost rozmístění — připoutání míst velení a radioelektronických prostředků nepřítele k cestám, úžlabinám, horským průsmykům a tunelům skýtá vhodné podmínky pro soustředění základního úsilí rušících prostředků do těchto prostorů; z tohoto hlediska jsou zvláště vhodné úžlabiny a soutěsky. V nich se rušící elektromagnetická energie několikanásobně odráží od skalních stěn a tím se zvyšuje její účinnost. Všechny přírodní překážky — kopce a lesní masívy — mají na šíření elektromagnetické energie velký stínící vliv. Hornatý zalesněný terén např. silně pohlcuje elektromagnetickou energii velmi krátkých vln.

Poměrně malé šířky soutěsek ztěžují vytvoření potřebné základny zaměřovacích prostředků rádiového a radiotechnického průzkumu a snižují jejich možnosti při určování prostorů radioelektronických objektů a prostředků nepřítele. Z těchto důvodů se základní úkoly ve vyhledávání těchto objektů přenášejí na vzdušný průzkum.

K boji s radioelektronickými objekty nepřítele široce využíváme dělostřelectvo a letectvo.

Prostředky k rušení rádiového spojení rozmísťujeme na kopcích a velitelských pozorovatelnách, na přivrácené straně k nepříteli. To zabezpečuje v pásu VKV spojení značně větší dosah rušičů, než v rovinném terénu.